

quocirca non tota vita hi pravi perseuerant. Itaque legum cōditor damna his leuiora perscripsit. Item ea potissimum delecta dedecus Reipublicæ afferunt, quæ in conuentibus collegisque publicis committuntur, ut è contrario honorem comparant summum ea maximè, quæ integre publicè aguntur. Ita enim fit ut ciues & sibi & cæteris conspicui sint virtutem præ se ferre & colere. Atqui eiusmodi furtis non solum priuatim, qui suam amisit, detrimento afficitur, verum etiam tota Res publica conuiciis lacessitur, & maledictis. Igitur damnis merito grauioribus is punitur, qui locis publicis quàm qui priuatis in ædibus furtum egit, Item qui ex domo priuata rem suam amisserit, sine vlla contumeliosa affectione domi manens, suum perferat casum. At qui in balneis, aut alio id genus loco amisere, ægrè inde nudi discedunt, & plerique omnes irridentur: quod longè molestius, quàm rei iactura, est. Qua de causa legū lator damna his statuit grauiora. Quinetiam alia complura simili ratione leges præcipiunt, eum qui homini magistratu prædito male dixerit, grauius multari: qui priuato, nullo affici detrimento, & rectè quidem: sic enim non tantum in magistratum deliquisse, qui maledixit, iudicatur, sed in Rempublicam etiam contumeliosè egisse. Pari sanè ratione, & qui in portu furatus est, non solum priuatum offendisse, verum etiam Reipub. dedecus aduexisse putatur. Hæc eadem vel in cæteris reddenda ratio est, vbi aliquis sit publicus conuentus, & compitum. 15 Cur si iudicum sententia pares acuerfariis fiant reum vincere solitum est? An quòd reus nullo ab aduersario detrimento affectus sit, sed suffragiis paribus victor euaserit. 16 Cur super furto damnū capitale statutum est: super contumelia, quæ grauior iactura est æstimatur quid pati suo corpore, aut quantum soluere debeat, qui deliquerit? An propterea, quòd agere contumeliosè, humana quædam affectio est, omnèsque homines plus, minúsve eius participes sumus: at furari nulla necessitate humana, cogimur. Adde quòd qui furtū cōmiserit, idè agere quoque maluerit cōtumeliosè.

Eorum qua ad prudentiam & mentem, & sapientiam pertinent, Sectio xxx. cuius quæstiones xiii.

Cur homines, qui ingenio claruerunt, vel in studiis philosophiæ vel in Republica administranda, vel in carmine pangendo, vel in artibus exercendis melancholicos omnes fuisse videamus?

A δὸς ὅτι πάντες τι, ὅπως μὴ μεταφανεῖς αὐτοῦ ποιήσῃ. διὸ οὐ παυτελῶς αὐ εἶεν ποιησέμεν διὰ τέλους· αἰετὸν δὲ ὁ νομοθέτης ἐλάττω αὐτοῖς τὰ ὀρθήματα ἐποίησε. ἔτι δὲ, ἵνα ἀμερῶν μέλας ἀχολοῖσι τὴν πόλιν, αἰετὸς τοῖς κοινοτάτοις, συλλήθοις τε καὶ συμβούδοις, γινόμεθα ὡς παρὸς καὶ πρὸς φέροισι πολὺ μέλισται αἰετὸν καὶ ὅτι καὶ ὅτι ἐξ ἴσας. μεταφανεῖς γὰρ μέλισται διὰ τῆς τοιούτων, καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις. συμβαίνει οὐκ οὐ μόνον εἶδος τὸν δόξα ἴσασται βλάπτειται ἐκ τῆς ποιήτων τινός, ἀλλὰ καὶ παρὸς τὴν πόλιν λοιδορίας γίνονται. διὸ καὶ τὸν κλέψαντα ταῖς μετρίοσι ζημίαις ἐκόλασε, ἵνα ἐξ οὐκίας πινὸς ἀφερομένων, ἔτι δὲ, καὶ ὅτι ἐξ οὐκίας πινὸς δόξα ἴσασται, ἐκ τῆς τοιούτου τῶν τυγχάνει ὡν, ὅθεν ῥῆθρον μὴ τε παύοντα, μὴ τε χλευασθέντα ὑπὸ πινῶν, οὐκοῦν, ὄντα τὸ ἀτύχημα φέρειν. τῶν δὲ, ἴσας ἔτι, ὅτι ὁ δόξα ἴσασται ἐργάσις γυμνασίου ὡς παρὸς διὰ χλευασθέντων ὑπὸ πινῶν ὑπὸ ἄλλοις πολλοῖς ὁ πολὺν δόξα ἴσασται ὅτι αἰσθησίας. διὸ καὶ ὁ νομοθέτης μετρίοις αὐτοῖς ζημίαις ἐκόλασεν ἔτι δὲ, παραπλήσια τοῦτοῖς πολλαῖς φαινόμενα νομοθετικῶς ὅτι καὶ ἐὰν μὲν τις ἀρχεται κεινὸς εἶπῃ, μαζάλα τὰ ὀρθήματα· ἐὰν δὲ τις ἐδιώτην, οὐδὲν καὶ κεινὸς. οἴεται γὰρ τότε οὐ μόνον εἰς τὸν ἀρχοντα ἐξ ἀμαρτανέν τὸν κακιορρωῦντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζειν. τὸν αὐτὸν δὲ ἔσπον καὶ τὸν ἐκ τῆς λαμπρῆς κλέπτοντα, οὐ μόνον τὸν ἐδιώτην βλάπτειν, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ἀχολοῖν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τοῖς ἄλλοις, οὐ καὶ ἡντιοῦ συνηχόμενα.

15 Διὰ τί ἐκ τοῖς δικαστικοῖς ἐὰν ἴσασται γίνονται φήφοι τοῖς ἀπιδίκοις, ὁ φούρων νεκῆ; ἢ ὅτι ὁ φούρων ὑπὸ τῆς διακονίας οὐδὲν πέπεισται, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἴσας αὐτῶν ἢ ἢ ἢ μάλιστα νικῶν; **16** Διὰ τί ὅτι μὲν κλοπῆ, δυνάτοτος ἢ ζημίαι· ὅτι δὲ ὑβρεῖς, μετρίοις οὐσῃ ἀδικίαι, τιμωροῖσι τὴν καὶ παύειν, ἢ δόξα ἴσασται; ἢ διὸ τὸ τὸ ὑβρίζειν, ἀιδρωπνὸν ὅτι πείδος, καὶ πάντες πλεον ἢ ἐλάττω αὐτῶ μετρίως ὅτι δὲ κλέπτειν, καὶ τὴν ἀιχαρῶν, καὶ ὅτι ὁ κλέπτειν ὀρθήσων, καὶ ὑβρίζειν αὐτὸν ὀρθήσων.

E Ὅσα ἀπὸ φρόνησι καὶ νοῦ καὶ σοφίαι. λ.

Διὰ τί πλείους ὅσοι ἀπὸ πῶς γυμνάσιον, ἀνδρες, ἢ καὶ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικῶν ἢ πείσων, ἢ τέχνας, φάσιν ὅτι μελαγχολικοί